

Pentru poporul român ideea de monument al naturii are rădăcini adânci. Este suficient să ne amintim venerația legendară cu care răzeșii au ocrotit stejarul din Borzești de care este legată prima biruință a lui Ștefan cel Mare sau de ocrotirea gorunului lui Horea de la Tebea.

Printre categoriile de terenuri supuse ocrotirii se află și rezervațiile naturale științifice ce includ suprafețe de teren și apă, de întinderi variate, destinate cercetarilor științifice de specialitate și conservării fondului genetic autohton.

Este și cazul rezervației Pădurea Ronișoara, rezervație naturală de gorun care a fost constituită în baza avizului favorabil al Comisiei Monumentelor Naturii din cadrul Academiei Române și care prin Legea 5/2000 a fost declarată zonă naturală protejată de interes național. Scopul principal al constituirii rezervației este conservarea genofondului și ecofondului forestier, respectiv al unor arborete de gorun în amestec cu fagul, de productivitate superioară.

Una din căile principale de ridicare a productivității pădurilor și în general de creștere a randamentelor polifuncționale o reprezintă folosirea generalizată a materialelor forestiere de reproducere (semințe) cu însușiri biologice superioare (creștere rapidă, lemn cu multiple utilizări industriale și rezistență sporită la adversități).

În cadrul efortului general de producere a semințelor, selecția arboretelor surse de semințe și transformarea lor în rezervații de semințe ocupă, într-o primă etapă a trecerii la o silvicultură modernă, de tip intensiv, un loc preponderent.

Arboretele - surse de semințe, sunt constituite din cele mai bune arborete naturale și artificiale, din care arborii nedoriți sunt eliminați iar cei mai buni sunt îngrijiți în scopul producerii cu regularitate, la intervale de timp cât mai scurte, de cantități cât mai mari de semințe cu indici calitativi superiori.

Rezervația „Pădurea Ronișoara cu o suprafață care însumează 89,1 ha este situată în extremitatea sud-estică a unității de producție Ronișoara din cadrul Ocolului Silvic Sighet, Direcția Silvică Baia Mare pe dealul Hera la obârșia Văii Ronișoara, de la care își trage denumirea, la altitudini cuprinse între 460m și 710 m. Constituită din suprafețe a căror înclinare medie este de 15°, rezervația este situată în zona de deal cu un climat care constituie un comportament ecologic complex și fundamental al stațiunii și care determină răspândirea speciilor de plante, a asociațiilor și formațiunilor vegetale, precum și cele a tipurilor de soluri, prin

influența permanentă și divers variabilă în timp a factorilor climatici. Climatul este prin urmare, principalul element al cadrului natural care condiționează mediul fizic atmosferic al biocenozelor și dezvoltarea vegetației de orice fel. Rezervația este situată într-o zonă cu temperatura medie anuală de 9,4°C și temperatura medie pe perioada de vegetație de 16°C. Data medie a primului îngheț este 28 septembrie, data medie a ultimului îngheț este 3 iunie, amplitudinea temperaturilor medii anuale este 22,3°C. Cantitățile maxime de apă în 24 ore este de 68 mm și precipitații medii anuale de 976 mm.

În componența rezervației intră arboretele din parcelele 84A, 85A, 86B și 86A din UP IV Rona având ca specie majoritară gorunul din clasa I de producție cu o proveniență naturală. În amestec cu gorunul apare fagul și carpenul, speciile care realizează clasa a II a și a III a de producție, aceasta din cauza dominării mai mult sau mai puțin accentuate de către gorun. Volumul de masă lemnoasă este de: 434 mc/ha în u.a.84A; 466 mc/ha în u.a.85A; 455 mc/ha în u.a.85B și de 395 mc/ha în u.a.86A cu o calitate a lemnului superioară.

Tipul exclusiv de stațiune pe care vegetează arboretele care alcătuiesc rezervația este din etajul deluros de gorunete, făgete și goruneto-făgete (FD3) pe soluri brun luvice cu volum edafic mare cu *Asarum-Stelaria*, caracterizat printr-un potențial productiv superior.

Tipurile naturale de pădure determinate în aceste arboretele sunt gorunete normale cu flora de mull de productivitate superioară și goruneto-făget cu flora de mull de productivitate superioară.

Tipul de sol determinat în cuprinsul rezervației este solul brun argiloiluvial, subtipul molic cu pH cuprins între 5,7 și 6,2, deci moderat acid, puternic saturat în baze de schimb, 82% în orizontul Bt, de bonitate superioară pentru gorun și fag. Bonitatea superioară este determinată de volumul edafic mare, cu o textură lutoasă (mijlocie) cu capacitate mare de aprovizionare cu apă și troficitate ridicată.

Compoziția actuală a arborilor din cuprinsul rezervației sunt: 84A-7Go3Fa; 85A-8Go2Fa; 85B-6Go4Fa; 86A-7Go3Fa, iar compoziția țel, recomandată și de condițiile edificice este 8Go2Fa.

Până în prezent în aceste arboretele, care au vârste cuprinse între 90 și 100 ani, în baza aprobărilor necesare au fost executate lucrări de igienă prin extragerea arborilor bolnavi cu defecte tehnologice. În deceniile trecute din arboretele rezervației au fost extrași 920 mc prin tăieri de igienă, fără ca prin aceasta să fie create ochiuri, iar consistența pe ansamblu menținându-se plină (0.8). Aceste cantități extrase, circa 1mc/an/ha se înscriu în limita cotelor normale de perisabilitate ale arboretelor de vârsta celor din rezervație.

Lucrările de transformare a arboretelor sursă de semințe în rezervație de semințe în deceniile trecute au fost:

a) alegerea și însemnarea semincilor, în acest sens alegându-se un număr de 4386 arbori de viitor (seminceri) aleși din etajul dominant care au dimensiuni din cele mai mari, fusul bine conformat, rectiliniu și secțiunea cât mai circulară, înălțimea și diametrul mai mari decât înălțimea și diametrul mediu al arboretului. Seminceri aleși sunt bine elagați cu coroana regulată și îngustă, cu frunziș sănătos și abundent, ramuri subțiri la bază, aleși din arborii din clasa II Kraft pentru că reacția acestora la diferite tratamente de stimulare a fructificației este bună și au un procent mai mic de semințe seci.

b) rădăria arborilor, în acest sens înlăturându-se arborii fenotipici inferiori și s-a menținut consistența la 0,8.

c) izolarea suplimentară împotriva polenului străin fapt pentru care au fost eliminați arborii fenotipici inferiori de pe o rază de 300-400 m din parcelele învecinate pentru evitarea polenizării încrucișate.

În baza observațiilor făcute în teren, inclusiv privind solul - prin cartările staționale s-au constatat câteva fenomene care trebuiesc avute în vedere pe viitor în vederea luării unei decizii privind modul de gospodărire al rezervației. Astfel în ceea ce privește solul se poate remarca un proces de evoluție a subtipurii molice spre subtipurii pseudogleizate în cadrul tipului de sol brun argiloiluvial. În lipsa unor studii exhaustive de specialitate nu se pot preciza cauzele acestei evoluții, dar se pot emite ipoteze bazate pe observațiile directe în profilele de sol executate, precum și prin observații și determinări asupra arborilor și a terenului în general. Astfel, una din ipoteze ar fi aceea că înrăutățirea condițiilor de sol s-ar datora pantei relativ mici a terenului, aceasta determinând o scurgere prea lentă a apei și favorizând creșterea preponderenței perioadelor de anaerobioză în detrimentul perioadelor de aerobioză din sol.

În ceea ce privește arborii, se observă depunerea de mușchi în strat continuu și uneori gros spre baza trunchiurilor.

Știința silvică va trebui să asigure baza teoretică pentru gestionarea chibzuită a pădurii și dezvoltarea durabilă și performantă a economiei forestiere.

Ocolul Silvic Sighetu Marmăției

Bibliografie

Ardelean G., Beres I. – Fauna de vertebrate a Maramureșului, Ed Dacia, Cluj Napoca, 2000.

*** Amenajamentul Ocolului Silvic Sighet.